

**gemeente
vaals**

RAADSVOORSTEL

Datum:	18 augustus 2026	Naam:	S. Trines
Datum vergadering:	21 september 2026	Portefeuillehouder:	I.O.P. Savelberg-Jussen
Agendapuntnr.:			
Behandeld door:	Vergunningen &		
Zaak:			
Documentnummer	26.0019249		

Openbaar

Onderwerp:

Kostenvoorstel reserve Omgevingswet opstellen gebiedsdekkend omgevingsplan gemeente Vaals

Voorstel

1. Gedurende een periode van vijf jaar jaarlijks een bedrag van € 30.850,- te onttrekken aan de bestemmingsreserve 'Uitvoering Omgevingsplan', ten behoeve van de financiering van het opstellen van het gebiedsdekkende omgevingsplan.
2. De einddatum van bestemmingsreserve 'Uitvoering Omgevingsplan' met één jaar te verlengen, van 31 december 2030 naar 31 december 2031, zodat de reserve gedurende de volledige looptijd van het traject voor het gebiedsdekkende omgevingsplan beschikbaar blijft.

Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn alle gemeenten verplicht om uiterlijk op 1 januari 2032 te beschikken over één gebiedsdekkend omgevingsplan voor hun gehele grondgebied. Het omgevingsplan vervangt onder meer de huidige bestemmingsplannen en bevat de lokale regels voor de fysieke leefomgeving.

Het opstellen van een gebiedsdekkend omgevingsplan is een omvangrijke, complexe en meerjarige opgave die specialistische juridische, planologische en beleidsmatige kennis vereist. Om deze wettelijke taak tijdig en zorgvuldig te kunnen uitvoeren, is ondersteuning door een gespecialiseerd extern adviesbureau noodzakelijk. Hiervoor is een Europese aanbestedingsprocedure doorlopen.

Met dit voorstel wordt de gemeenteraad gevraagd in te stemmen met het jaarlijks onttrekken van een bedrag van € 30.850 aan de bestemmingsreserve 'Uitvoering Omgevingsplan', en de

bestemmingsreserve 'Uitvoering Omgevingsplan' met één jaar te verlengen, van 31 december 2030 naar 31 december 2031.

Beoogd effect

Op 1 januari 2032 beschikken over een gebiedsdekkend omgevingsplan.

Argumenten

1. Argumenten behorende bij voorstel 1

1.1 Het opstellen van een gebiedsdekkend omgevingsplan is een wettelijke verplichting en een complexe opgave

De gemeente is op grond van de Omgevingswet verplicht uiterlijk 1 januari 2032 een gebiedsdekkend omgevingsplan vast te stellen. Het opstellen hiervan is een wettelijke taak. Wanneer niet tijdig aan deze verplichting wordt voldaan, vervalt het tijdelijke omgevingsplan dat bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet van rechtswege is ontstaan.

Het opstellen van een gebiedsdekkend omgevingsplan is een omvangrijke en complexe opgave. Het nieuwe omgevingsplan kent een fundamenteel andere systematiek dan de huidige bestemmingsplannen en omvat een veel breder scala aan onderwerpen binnen de fysieke leefomgeving. Hierdoor betreft het een meerjarig en arbeidsintensief traject van circa vijf jaar.

Gezien de omvang van de opgave, de benodigde specialistische kennis en de wettelijke deadline beschikt de gemeente niet over voldoende capaciteit en expertise om dit traject volledig zelfstandig uit te voeren. Om de kwaliteit van het omgevingsplan te waarborgen en tijdig aan de wettelijke verplichting te voldoen, is ondersteuning door een gespecialiseerd extern adviesbureau noodzakelijk. Hiervoor is een Europese aanbestedingsprocedure doorlopen.

Ondanks de beperkte markt voor ondersteuning bij het opstellen van omgevingsplannen is een inschrijving ontvangen van een partij die, op basis van de ingediende stukken, referenties en offertebeoordeling, beschikt over de vereiste kennis, ervaring en expertise op het gebied van omgevingsplannen en de implementatie van de Omgevingswet. Deze partij kan de gemeente adequaat ondersteunen bij de uitvoering van deze complexe wettelijke opgave.

1.2 Kosten voor externe ondersteuning

Aan de externe ondersteuning bij het opstellen van het gebiedsdekkende omgevingsplan zijn hoge kosten verbonden. De inschrijfprijs voor het opstellen van het omgevingsplan bedraagt € 410.950,-. Uitgaande van een looptijd van vijf jaar (tot 2032) komt dit neer op € 82.190,- per jaar.

Voor de uitvoering van het traject omgevingsplan is reeds structureel budget beschikbaar gesteld. Hierbij gaat het om € 20.000,- per jaar voor de implementatie van het omgevingsplan en € 30.850,- per jaar uit de Specifieke Uitkering (SPUK) Duurzaamheid.

De inzet van deze SPUK-middelen is passend, omdat duurzaamheid een integraal onderdeel vormt van het omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat immers de juridisch-planologische vertaling van gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen op het gebied van onder meer energietransitie, klimaatadaptatie, circulariteit, biodiversiteit en een gezonde leefomgeving. Door deze beleidsdoelen te verankeren in het omgevingsplan wordt de uitvoering en borging van duurzaamheidsambities binnen de fysieke leefomgeving mogelijk gemaakt.

Voor de dekking van de resterende kosten kan gebruik worden gemaakt van de nog beschikbare reserve Omgevingswet ter hoogte van € 154.257,-.

Deze middelen zijn in eerdere besluitvorming reeds gereserveerd voor de implementatie van de Omgevingswet en zijn verwerkt in voorgaande begrotingen. Inzet van deze reserve sluit daarmee aan bij het oorspronkelijke doel waarvoor de middelen beschikbaar zijn gesteld en voorkomt aanvullende druk op de reguliere exploitatie.

Met de combinatie van de budgetten en de beschikbare reserve kan het traject voor het opstellen van het gebiedsdekkende omgevingsplan financieel verantwoord worden uitgevoerd. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de wettelijke verplichting om uiterlijk eind 2031 te beschikken over één integraal en gebiedsdekkend omgevingsplan voor het gehele gemeentelijke grondgebied.

Voorgesteld wordt de kosten als volgt te dekken:

Kostenberekening	2027	2028	2029	2030	2031
Jaarlijkse kosten omgevingsplan	€ 82.190	€ 82.190	€ 82.190	€ 82.190	€ 82.190
Dekking uit implementatie omgevingsplan 43800450 F	- € 20.000	- € 20.000	- € 20.000	- € 20.000	- € 20.000
Dekking uit SPUK capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	- € 31.340	- € 31.340	- € 31.340	- € 31.340	- € 31.340
Dekking uit reserve Omgevingswet	- € 30.850	- € 30.850	- € 30.850	- € 30.850	- € 30.850

2. Argumenten behorende bij voorstel 2

2.1 De middelen voor de uitvoering van het omgevingsplan moeten ook na 2030 beschikbaar blijven.

Op 15 december 2025 heeft de raad de Nota Reserves en Voorzieningen vastgesteld. In deze nota is de bestemmingsreserve 'Uitvoering Omgevingsplan' ingesteld. De looptijd van deze reserve is vastgesteld tot en met 2030, zodat de benodigde middelen gedurende de uitwerking van het omgevingsplan beschikbaar blijven.

Omdat het traject voor het gebiedsdekkende omgevingsplan doorloopt na 2030, wordt voorgesteld de einddatum van de bestemmingsreserve 'Uitvoering Omgevingsplan' met één jaar te verlengen, van 31 december 2030 naar 31 december 2031. Hiermee blijven de gereserveerde middelen gedurende de volledige looptijd van het traject beschikbaar. Na afloop van deze verlengde periode wordt de bestemmingsreserve opgeheven.

Kanttekeningen

1 Kanttekeningen behorende bij voorstel 1

1.1 Kosten kunnen jaarlijks fluctueren

Ten behoeve van het gebiedsdekkende omgevingsplan wordt jaarlijks € 82.190,- beschikbaar gesteld. Aangezien de benodigde capaciteit en werkzaamheden per jaar kunnen variëren, kunnen ook de jaarlijkse kosten fluctueren. Voor het opvangen van deze verschillen wordt geen aanvullend budget gereserveerd. Eventueel resterende middelen worden bij de jaarrekening toegevoegd aan de Algemene Reserve.

1.2 Wettelijke regels vervallen als de gemeente op 1 januari 2032 geen gebiedsdekkend omgevingsplan heeft

Indien de gemeente niet uiterlijk op 1 januari 2032 beschikt over een vastgesteld gebiedsdekkend omgevingsplan, vervalt het tijdelijke deel van het omgevingsplan dat bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet van rechtswege is ontstaan. Hierdoor verliezen de daarin opgenomen lokale regels hun rechtskracht.

1.3 De overeenkomst met de ingeschrevene moet uiterlijk 1 oktober 2026 worden gesloten

Na instemming van de gemeenteraad met dit voorstel kan de dienstverleningsovereenkomst met de inschrijver worden gesloten.

Ondertekening dient uiterlijk op 1 oktober 2026 plaats te vinden, aangezien een inschrijving een geldigheidsduur van 90 dagen heeft. Na afloop van deze termijn is de inschrijver niet langer aan zijn inschrijving gebonden.

2 Kanttekeningen behorende bij voorstel 2

Zie kanttekeningen behorende bij voorstel 1.

Financiën

Voorgesteld wordt jaarlijks, voor de duur van 5 jaar, € 30.850,- te onttrekken aan de reserve voor kosten onder de Omgevingswet. De kosten in deze reserve zijn bedoeld om kosten onder de Omgevingswet (omgevingsplan) te dekken. Met het kostenvoorstel zoals hiervoor weergegeven kan het traject voor het opstellen van het gebiedsdekkende omgevingsplan financieel verantwoord worden uitgevoerd.

Communicatie

Nadat de gemeenteraad heeft ingestemd met het voorstel wordt de dienstverleningsovereenkomst met de ingeschrevene gesloten en kan worden overgegaan tot het uitvoeren van de opdracht.

Uitvoering

Zie onder communicatie.

Bijlagen

26.0019723 - raadsbesluit